

FOAs hørings svar til høring over forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven

FOA hilser forslaget til ændring af dagtilbudsloven velkomment, og mener, at loven i sin helhed og især den styrkede læreplan bidrager til at styrke kvaliteten i dagtilbuddene. Vi er glade for, at formålsparagraffen for dagtilbud § 7 er udvidet, så det rammesættes at dagtilbud skal sikre trygge pædagogiske læringsmiljøer, og hvor legen fremhæves som grundlæggende. Vi er ligeledes begejstrede for, at børneperspektivet er skrevet ind i formålsparagraffen.

Styrket pædagogisk læreplan

I FOA er vi især glade for lovforslagets paragraf § 8 og 9, om den styrkede pædagogiske læreplan, og de signaler om udvikling af kvalitet, der er i paragrafferne om læreplanen.

Vi er meget optaget af, at læreplanen skal være et anvendeligt redskab til udvikling af kvalitet i dagtilbud. En læreplan kan ikke alene skabe forandring, eller øge chancelighed. For at sikre forandringer, der fører til et reelt kvalitetsløft, skal læreplanen være et redskab, der igangsætter lokal refleksion og bidrager til opbygning af en evalueringskultur, der sikrer løbende udvikling af pædagogisk arbejde i dagtilbud. Det forudsætter en meget ambitiøs og tæt understøttelse af læreplansimplementering i kommuner og dagtilbud.

Opgaven med at tage en pædagogisk læreplan til sig og skabe forandringer i hverdagens pædagogiske arbejde er kompleks og meget krævende for pædagogiske ledere og pædagogisk personale. Det så vi i 2004, og opgaven er ikke blevet mindre kompleks og krævende i den styrkede læreplan. Det er vores håb, at der i denne proces kommer massivt fokus på at understøtte implementering, så det bliver tydeligt og levende for alle, der arbejder i og med dagtilbud hvad opgaven er. Læreplansarbejdet er mere end noget andet en forandringsproces baseret på et refleksions-, evaluerings- og udviklingsarbejde, så dagtilbud hele tiden er i bevægelse mod bedre kvalitet og stærke læringsmiljøer for den aktuelle børnegruppe.

I FOA er vi optagede af, at læreplansarbejdet kommer i gang i alle kommuner og alle dagtilbud med det samme. Det forudsætter, at der i implementeringsprocessen tages højde for at både daginstitutionerne og dagplejen er vidt forskellige steder i deres udvikling. Implementeringsunderstøttelsen skal være fleksibel, så der igangsættes forandringer i det pædagogiske arbejde uanset udgangspunktet.

I forbindelse med krav om kvalitetsløft og rettidig implementering af læreplaner i alle kommuner og dagtilbud, forslår FOA, at kommunerne i en periode styrker det pædagogiske tilsyn i daginstitutioner ved at opnormere de pædagogiske konsulenter, og i dagplejen ved at opnormere dagplejepædagoger. Et styrket tilsyn i implementeringsperioden vil sikre, at kvalitetsløft og implementering af

læreplanen tilpasses det enkelte dagtilbud og spiller sammen med den eksisterende kvalitetsudvikling.

Ud over implementeringsstøtte er det afgørende for at sikre et kvalitetsløft, at der satses massivt på uddannelse. De ikke-pædagogisk uddannede i dagtilbud skal have adgang til de pædagogiske grunduddannelser og pædagoger og pædagogiske assistenter skal have adgang til relevant efteruddannelse.

Udveksling af relevant viden om børnene

I FOA sætter vi stor pris på § 3 i lovforslaget, og dennes skærpelse af kommunernes ansvar i forhold til at sikre sammenhæng i børneliv og samlet efterlevelse af kommunernes børnepolitik. For os er det vigtigt, at især koordinering og udveksling af viden mellem dagtilbud og andre aktører, som fx sundhedsplejen, er i fokus. Vi har ofte hørt, at viden ikke er blevet overdraget fra en aktør til en anden eller mellem dagtilbud, ud fra et hensyn til at "starte på en frisk". I FOA mener vi at, børn skal have ret til beskyttelse og hjælp, så snart professionelle omkring barnet har viden om bekymrende tilstande i barnets liv, uanset hvilken arena den viden er genereret i.

Læringsfokus i SFO og fritidshjem

I forlængelse af de gode intentioner om sammenhængende børneliv og gode overgange i børns liv, ser FOA positivt på lovforslagets tilføjelser om krav til læringsindholdet i SFO og fritidshjem. Vi håber, at det vil betyde et styrket samarbejde mellem aktører og videreførelse af arbejdet med den pædagogiske læreplan i SFO og fritidshjem. Som nævnt tidligere stiller arbejdet med den pædagogiske læreplan store krav til personalets kompetencer. FOA ønsker i den forbindelse, at udtrykke et ønske om at der også i SFO og fritidshjem satses på uddannelse, således at de ikke-pædagogisk uddannede i SFO og fritidshjem skal have adgang til de pædagogiske grunduddannelser og pædagoger og pædagogiske assistenter skal have adgang til relevant efteruddannelse.

Private pasningsordninger - kvalitetskrav

I FOA er vi glade for lovforslagets styrkelse af krav til læringsmiljøet i de private pasningsordninger. Samtidig er vi fortsat bekymrede over, at der ikke stilles krav om læreplaner for private pasningsordninger. Det er bekymrende, at 10.000 børn ikke er omfattet af en læreplan og det kvalitetsløft, der ligger i arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Vi er tilfredse med lovudkastets skærpelse af information om, og navngivning af private pasningsordninger, så de ikke kan forveksles med andre dagtilbud med højere kvalitetskrav til det pædagogiske arbejde.

Private pasningsordninger - tilsyn

Lovforslagets krav om styrket tilsyn for private pasningsordninger ser vi i FOA meget positivt på. Der er dog et stort forbehold i forhold til finansiering af det styrkede tilsyn. Aftalen "Stærke dagtilbud – alle børn med i fællesskabet" rummer ikke øget bloktilskud eller anden form for finansiering af det styrkede tilsyn med de private pasningsordninger. Det er afgørende, at der sendes et klart signal om, at det styrkede tilsyn med de private pasningsordninger ikke må

medføre, at den generelle standard for tilsyn med dagtilbud/dagpleje falder i kommunerne.

Økonomien for kommunernes forskellige dagtilbudstyper skal holdes adskilt, men vi kender til eksempler, hvor der ikke er adskillelse af økonomien i praksis. FOA mener, at lovens § 83 bør specificere, at alt tilsyn med private pasningsordninger skal finansieres af driftsmidlerne/driftstilskuddet til de private pasningsordninger. Dette kunne gøres ved at den gældende dagtilbudslovs § 83 st. 2 ændres, således at udgifter til kommunalt tilsyn trækkes ud af grundlaget for tilskudsberegning. Det betyder, at beregning af tilskud til privat pasning skal beregnes på grundlag af den billigste budgetterede nettoudgift pr. plads eksklusive udgifter til støttepædagog og tilsyn i et dagtilbud til samme aldersgruppe i kommunen. På denne måde fastholdes ressourcer til tilsyn i kommunens forvaltning, som har tilsynspligten.

Styrket forældreindflydelse i forældrebestyrelser

I FOA mener vi, som udgangspunkt, at det er prisværdigt at forældre sikres mulighed for indflydelse og engagement i dagtilbud. Vi er dog bekymrede over lovforslagets § 15 stk. 1 og 2, samt lovens bemærkninger om øget forældreindflydelse i afsnit 3.2.1.3. Loven tilsiger, at forældrebestyrelsen skal fastsætte principper for samarbejdet mellem dagtilbud og hjem.

Vi er bekymrede over at principper for samarbejdet mellem dagtilbud og hjem i bemærkningerne eksemplificeres med bla dagtilbud/hjem samtaler, håndtering af forældres afholdelse af ferie med barnet og hente-bringetidspunkter. Disse snitflader mellem dagtilbud og hjem bør håndteres på baggrund af faglige refleksioner over hvad der er barnets bedste. Eksempelvis kan det i perioder være det bedste for barnet at være i dagtilbud uden ferie, hvis forældrene gennemlever en livskrise eller på anden måde er ude af stand til at tilbyde barnet gode rammer under fx en ferie. Ligeledes må spørgsmål om hente-bringe tider og samtaler mellem hjem og dagtilbud afhænge af en faglig vurdering af hvad der er bedst for barnets læring, trivsel og udvikling. Vi mener ikke, at det er spørgsmål der bør lægges ud til drøftelse i en forældrebestyrelse.

Deltidsplads ved barsel

FOA ønsker at rejse en bekymring i forhold til lovforslagets § 27 b om forældres ret til deltidspasning under barsel. I FOA er vi bekymrede for udmøntningen af denne bestemmelse, i forhold til henholdsvis barnets ret til samme dagtilbudsplads før, under og efter deltidsplassen, og betydningen af deltidsplasser for dagplejen.

Hvis bestemmelsen om deltidsplasser ved barsel skal leve op til lovens § 7 stk. 1, formål for dagtilbud, hvor det fremgår at "Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv." så skal det sikres, at barnets ret til plads i dagtilbud forbliver i det samme tilbud før, under og efter deltidsplassen.

FOA er bekymrede for konsekvenser af § 27 b for dagplejen, da en dagpleje, der i en periode fx har et eller to børn på deltidsplads har et andet økonomisk fundament end ved fuldtidspladser. Det bør sikres, at kommunerne ikke på grund af lovforslagets § 27 b kan beskære det økonomiske grundlag for dagplejen, endside nedlægge eller omlægge dagplejen.

Blivende opskrivning til specifikt dagtilbud

Den nye § 27 c om forældres ret til at tilkendegive ønske om specifikke dagtilbud og forblive opskrevet til det specifikke dagtilbud på trods af tildeling af andet dagtilbud, ser FOA positivt på. Det er naturligvis en forudsætning for anvendeligheden af denne paragraf, at alle kommunens dagtilbud præsenteres samlet og ligeværdigt, som specificeret i § 3 stk. 7.

Kombinationstilbud

I forbindelse med lovforslagets § 85 a om kombinationstilbud ønsker FOA at bemærke, at det skal sikres, at muligheden for kombinationstilbud, såfremt den finder anvendelse, så forældre og børn i dagtilbud ikke oplever forringelse af dagtilbuddenes økonomi og normeringer.

Mogens Bech Madsen, Sektorformand Pædagogisk sektor